

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi w Krakowie: miesięcznie kor. 2.—. Za odosłanie do mieszkania dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Administracji: róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7.

Telefon Nr. 199.

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata

na „Głos Narodu“ wynosi na prowincji: miesięcznie kor. 2.70. W państwie niemieckim kwartalnie: 10 koron. W innych państwach kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły 10 hal.

Numer niedzielny ilustrowany 14 hal.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Włodzimierz Strycharski w biurze inzeratowym „Głosu Narodu“ róg ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 18 halersy, — za każdy następny raz 12 halersy. — Nadesłane po 60 halersy od wiersza za każdy raz. — Śluby, nekrologi etc. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haassenstein & Vogler, (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, B. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 143.

Kraków, Wtorek dnia 24 Maja 1904 r.

Rok XII.

Fermenty miejskie.

Śmierć ks. Bukowskiego przypomina przykry epizod z obecnej Rady, kiedy to na czelgodnego kapłana ruszili się wszyscy żydzi „konserwatywni“ i „liberalni“ za to tylko, że odważył się krytykować naukę moralności, udzielaną w żydowskich chajderach... Nikt z Chrześcijan nie wystąpił w obronie napadniętego prałata, a dopiero na drugi dzień większość zdobyła się na błądy i czysto platoniczny protest... Tak to traktują przedstawiciele Kościoła katolickiego, w Radzie katolickiego Krakowa! Zresztą ze śmiercią ks. Bukowskiego pozostał już tam tylko jeden duchowny i ten zniechęcony i osamotniony. Zydziejemy z szalonym pośpiechem!

W krótkim stesunkowo przeciągu czasu ubyło z Rady przez śmierć lub wyjazd z Krakowa 6 czy 8 członków. Na ich miejsce powołuje prezydent w myśl statutu tych kandydatów, którzy po wybranych dostali najwięcej głosów. Niedorzeczność tego postanowienia, jego niesgodność z duchem zasady wyborczej, bije w oczy. Bo przecież bardzo łatwo zdarzyć się może, że przy końcu kadencji, mieszkańcy Krakowa otrzymają Radę złożoną nie z tych ludzi, których wybrali, ale z tych, których odrzucili! Małejszość może się zmienić w większość i odwrotnie. Mandat radziecki jest zdany na los przypadku i zależy nie od woli wyborców, ale od mechanicznego zestawienia cyfr na oślep rzuconych.

Pod tym względem statut wymaga szybkiej naprawy; a jeżeli nasi rajcy obawiają się uzupełniających wyborów (hjeny wyborcze bardzo podrażały!) niechże przynajmniej wyborcy mogą głosować także na zastępców, aby Rada uzupełniała się zgodnie z ich życzeniem. Już teraz wielu z tych, na których przypada kolej wejścia do Rady, nie przyjmują mandatu; gdyby tak inni poszli w ich ślady, dojdzie do tego, że na tysiące głosujących, można będzie wejść do Rady kilku głosami...

Sprawa dra Seinfelda nagle ucichła. Podobno jakiś sąd, gdzieś rażsi, siedzi i zastanawia się — ale to może potrwać bardzo długo, n. p. aż do najbliższych wyborów, gdy tymczasem w takich wypadkach najwyższy pośpiech jest wskazany. Przypominamy to, nie tylko ze względu na moralność publiczną, ale także w interesie dra Seinfelda, który przez opieszalność sądu musi tak długo stać jakby pod pręgierzem...

Tow. nauczycieli szkół wyższych.

Walne zgromadzenie tego sympatycznego i pożytecznego towarzystwa odbyło się jak co roku podczas Zielonych Świąt. W toku obrad poruszono wiele zasadniczych i ważnych spraw, z pośród których pierwsze miejsce zajęła sprawa utrakwizmu szkolnego, należąca w połowie do pedagogii w połowie do polityki. Towarzystwo całkiem słusznie oświadczyło się przeciwko utrakwizmowi. Dyskusja nad tym przedmiotem była długa i ożywiona. Powrócimy do niej.

Przebieg zgromadzenia podajemy poniżej ze strony czysto formalnej.

Zebrań odbyło się 21 i 22 w Collegium novum.

Oprócz bardzo licznego grona profesorów i dyrektorów szkół wyższych, obecnymi byli JE. prof. Bobrzyński, r. dw. prof. Jordan, prof. Ulanowski, r. dw. prof. Morawski, poseł Rotter, ks. Bielenin, rektor Uniw. prof. Krzymuski i poseł Petelens.

Zgromadzenie zagaik prof. dr Kalina, witając przybyłych ze wszech stron Galicji przedstawicieli Tow. Jako sekretarzy walnego zgromadzenia wybrano pp. prof. dra Opuszyńskiego i Zachla. Dyr. Sołtyśnik postawił wniosek, aby prof. dra Jordana zamianowano członkiem hono-

rowym. Wniosek ten przyjęto przez aklamację. Prof. Jordan w krótkiej przemowie podziękował za niespodziany zaszczyt.

Następnie wybrano do komisji kontrolującej pp. Zwolińskiego, Reissa i Kurowskiego. — Dr Wassung, im. koła krak. stawia wniosek, aby walne zgromadzenia odbywały się co 2 lata. — Wniosek ten przekazano wydziałowi i postanowiono naznaczyć walne zgromadzenia w dogodniejszej porze, aniżeli dotychczas.

Walne zgromadzenie jednomyślnie zatwierdziło sprawozdanie z czynności Towarzystwa za czas od 1 czerwca 1903 do 21 maja 1904 sprawozdanie ze stanu funduszu Towarzystwa i fundacji im. Adama Mickiewicza, sprawozdanie ze stanu administracji wydawnictw Towarzystwa i sprawozdanie komisji kontrolującej.

Do wydziału Towarzystwa wybrano na 52 głosujących jednogłośnie: przewodniczącym dra Antoniego Kalinę, zastępcą przewodniczącego: p. Emanuela Wolffa, zaś członkami wydziału pp. Edwarda Charkiewicza, Józefa Czarnieckiego, dra Ludwika Finkla, Aleksandra Frąckiewicza, Jana Jędrzejewskiego, Celestyna Lachowskiego, Artura Passendorfera, ks. dra Aleksandra Pechnika, dra Eugeniusza Plaseckiego, Franciszka Próchnickiego, Stanisława Schaeidra, dra Kazimierza Twardowskiego, dra Konstantego Wojciechowskiego, Emiljana Zarembe.

Sprawozdanie z wniosków w sprawie utrakwizmu w szkołach średnich, w sprawie moralnego wychowania młodzieży, jak również wnioski wydziału w sprawie zastępców nauczycieli i sprawozdanie z posiedzeń sekcyjnych odkładamy dla braku miejsca do następnego numeru.

Z TEATRU.

Teatr miejski.

„Flirt“ Bałuckiego.

Bałucki pisar dla sceny i cała siła jego twórczości dramatycznej polegała na doskonałej znajomości warunków scenicznych i przystosowywaniu się do nich. To też teatr musi od czasu do czasu wracać do jego utworów, bo jest przedewszystkiem teatrem nie instytucją literacką. — W dziełach mistrzów, gdzie wielka poezja łączy się mistrznie z dramatycznym napięciem, znajduje teatr zawsze najwyższy cel swego zadania, zastąpiwszy jednak o kilka stopni niżej, daleko pożądaną jest na scenie dobra teatralna robota, zwłaszcza gdy używa lekkich i wesołych tematów, jeżeli pretensjonalne, pseudo-literatura równie uciążliwa dla widzów, jak dla artystów.

„Flirt“ Bałuckiego jest taką dobrą teatralną robotą, w której humor cokolwiek rubaszny, łączy się z dość bystrą obserwacją słabostek i śmieszności mieszczańskiego świata. Była to ostatnia sztuka autora „Grubych ryb“, która zdołała utrzymać się na scenie. W komedjach, później napisanych, znać tylko znużenie i wyczerpanie. Takiej „Sprawy kobiet“ niepodobna już słuchać, gdy tymczasem „Flirt“ może jeszcze zająć i zabawić. Główną wadą tej sztuki jest jej moralizatorski ton i całkiem niepotrzebnie wpleciony epizod melodramatyczny, który tylko wielka rutyna autora i dobra gra artystów ratują od zupełnej śmieszności. A dodać trzeba, że ostatnie przedstawienie było pod względem gry bardzo udane. Zwłaszcza pani Rutkowska wybornie wykonała główną rolę, naturalnie i sympatycznie, nadając jej ton lekkiej swobody i szczerzej naturalności. Obok niej wyróżniali się pp. Mielewski, Sobiesław, Zawierski, Walewski, Popławski i p. Jatkiewicz, wydobywając ze swych ról wszystko co w nich znaleźć można.

KRONIKA.

Zapiski osobiste. P. Ludwik Śliwiński dyrektor teatrów rządowych w Warszawie bawi od paru dni w Krakowie w sprawach teatralnych.

Nabożeństwa świąteczne. W katedrze na Wawelu w dniach Zielonych Świątek odbyło się 40 godzinne Nabożeństwo odpustowe. Sumę w niedzię celebrował JE. książę kardynał ks. Pusyna. Kazanie w czasie Sumy wypowiedział ks. kan. dr Czesław Wądołay.

Po Sumie JE. z upoważnienia Ojca Świętego udzielił specjalnego błogosławieństwa apostołskiego z odpustem zupełnym.

W posiedzialek Sumę celebrował biskup sufragana ks. Anatol Nowak. Kazanie wypowiedział ks. Miroslaw Ślepioki.

W kościele OO. Dominikanów przed południem od godz. 8 do 10 t.j. JE. książę kardynał udzielił Sakramenta Bierzmowania, do którego oprócz miejscowych, przystępowało wiele osób bawiących chwilowo w Krakowie z Królestwa i z Prus, pomiędzy tymi wiele osób starszych wiekiem.

Po południu bierzmował ks. biskup Nowak.

S. p. Leśn Cyfrówlec, doktor praw, profesor i sekretarz Uniwersytetu Jagiellońskiego, kawaler ces. austr. orderu Franciszka Józefa, odznaczony krzyżem złotym „Pro Ecclesia et pontifice“, członek kom. rządowej egzaminacyjnej oddziału politycznego, członek kom. prawniczej krak. Akademii Umiejętności, radca miejski, radca i przewodniczący wydziału Towarzystwa Dobroczynności, Prezydent krak. filji Stowarzyszenia „Czerwonego Krzyża w Galicji“ i członek wielu Towarzystw naukowych i dobroczynnych, zmarł wczoraj o godz. 6 wieczorem.

S. p. prof. Cyfrowiec urodził się w r. 1845 w Krakowie, gdzie uczęszczał do szkoły ludowej im. św. Barbary a skończywszy gimnazjum św. Anny w roku 1863, zapisał się na Uniwersytet Jag., na wydział prawny. Na krótki czas wyjechał na studia do Gracu, poczem znowu powrócił do Krakowa, gdzie w roku 1867 złożył doktorat.

Następnie wstąpił do redakcji „Czasu“, gdzie przez lat 15 jest współpracownikiem wraz z Mannem, Szujkim, Szukiewiczem, Luc. Siemieńskim. Wtedy został wybranym po raz pierwszy na radcę miejskiego. Powołany na kadencję na tutejszym Uniwersytecie, w rok potem został sekretarzem Uniw. i urząd ten pełnił do śmierci.

W roku 1880 bierze czynny udział w przyjęciu cesarza w Krakowie wraz z późniejszym marszałkiem Zyblikiewiczem, ówczesnym prezydentem miasta. — W roku 1888 bierze również czynny udział w obchodzie 500 letniej rocznicy założenia gimn. św. Anny. Przed trzema laty wybranym został ponownie na radcę miejskiego.

Niedawno uległ on ciężkiej chorobie, która zakończyła się śmiercią. Osiorek dwóch synów i córkę.

Na znak żałoby powiewają chorągwie z gmachu Uniwersytetu, arcybrygada Miłosierdzia i ze wszystkich klinik i szpitali uniwersyteckich.

Pogrzeb odbędzie się dnia 25 b. m. we środę o godz. 5 po południu.

Nowy generał OO. Dominikanów. Według nadesłanego telegramu z Witerbo, Kapituła generalna, która się odbyła w sobotę, obrala generałem zakonu OO. Dominikanów, O. Jacka Cormier, dotychczasowego generalnego prokuratora tegoż zakonu w Rzymie.

Orłowski będzie przewieziony do Wiednia, gdyż sąd tamtejszy uznał się kompetentnym do rozstrząsania jego sprawy.

Japończyk w Krakowie. W ciągu dni świątecznych bawił w naszym mieście, powracający do ojczyzny Japończyk-student uniwersytetu berlińskiego.

Zapowiedziany koncert Aleksandra Michałowskiego został owołany.

Festyn „Czerwonego Krzyża“ w Parku dra Jordana należy zaliczyć do najlepszych pod względem materialnym w tegorocznym sezonie wiosennym. Mimo skromnego programu, sympatyczny cel zgromadził około 3.000 osób cywilnych i wojskowych, tylko widok krzyża na afiszach widocznie nie był sympatycznym dla publiczności z Kazimierza i Stradomia, a nawet w ogóle nie widzieliśmy żadnego żyda na tym festynie.

Korpus oficerski stawiał się gremjalnie z jeneralią i komendantem korpusu, jen. Horsetzkym, na czelę. Program muzyczny wypełniały orkiestry 13 p. p. pod kierunkiem p. Hocka i „Harmonja“, pod kierunkiem p. Czyżowskiego, grająca na przemian utwory

